

Kazancını işletme hesabı esasına göre tespit eden ferdi işletmenin limited şirkete dönüşmesi durumunda vergilendirme.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-105[229-2014/VUK1-18312]-67961
Tarih	13.07.2015

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2014/VUK1-18312]-67961

13/07/2015

Konu : Kazancını işletme hesabı esasına göre tespit eden ferdi işletmenin limited şirkete dönüşmesi durumunda vergilendirme.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, işletme hesabı esasına göre defter tutan gerçek usule tabi gelir vergisi mükellefi olduğunuzu, muhtelif konularda ticaret ve hizmet faaliyetlerinizin devam ettiğini, faaliyetlerinize nev'i değişikliği suretiyle limited şirket olarak devam etmek istediğinizi belirterek;

- işletme hesabı esasına göre defter tutmaktayken nev'i değiştirmek suretiyle limited şirket kurabilmenizin mümkün olup olmadığı,

- şahıs işletmenizdeki mevcut ticari emtialarınız, demirbaşlarınız ve ticari araçlarınızın iki ortaklı ve 50.000,00 TL nakit sermaye taahhüdüyle yeni kuracağınız limited şirkete vergisiz olarak aktarılmasının mümkün olup olmadığı, eğer mümkün ise şahıs işletmenizin faturalama ve faaliyeti terk işlemlerinin nasıl olması gerektiği hususlarında bilgi talep edilmekte olup, konuya ilişkin Başkanlığımız görüşü aşağıda açıklanmıştır.

GELİR VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN:

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 37 nci maddesinin birinci fıkrasında; her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ticari kazanç olduğu hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun "*Değer Artışı Kazançları*" başlıklı Mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendinde faaliyeti durdurulan bir işletmenin kısmen veya tamamen elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artış kazancı sayılacağı, ikinci fıkrasında bu maddede geçen "elden çıkarma" deyiminin mal ve hakların satılmasını, bir ivaz karşılığında devir ve temlikini, trampa edilmesini, takasını, kamulaştırılmasını, devletleştirilmesini, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade ettiği, son fıkrasında da, faaliyetine devam eden ticari bir işletmenin kısmen veya tamamen satılmasından veya ticari işletmeye dahil amortisman tabi iktisadi kıymetlerle birinci fıkrada yazılı hakların elden çıkarılmasından doğan kazançların ticari kazanç sayılacağı ve bunlara ticari kazanç hakkındaki hükümlerin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanunun "*Vergilendirilmeyecek Değer Artışı Kazançları*" başlıklı 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (2) numaralı bendinde, kazancı bilanço esasına göre tespit edilen ferdi bir işletmenin bilançosunun bir sermaye şirketine aktif ve pasifiyle bütün halinde devrolunması, devralan şirketin bilançosuna aynen geçirilmesi ve devredilen ferdi işletmenin sahip veya sahiplerinin şirketten, devir bilançosuna göre hesaplanan öz sermayesi tutarında ortaklık payı alması (Bu ortaklık payını temsil eden hisse senetlerinin nama yazılı olması şarttır.) halinde değer artışı kazancı hesaplanmayacağı, vergileme yapılmayacağı hükme bağlanmıştır.

Yine aynı Kanunun "*Yıllık Beyannamenin Verilmesi*" başlıklı 92 nci maddesinde; bir takvim yılına ait beyannamenin izleyen Mart ayının başından yirmi beşinci günü akşamına kadar, vergiyi tarha yetkili vergi dairesine verileceği veya taahhütlü olarak posta ile gönderileceği, "*Vergilendirme Dönemi*" başlıklı 108 inci maddesinde, gelir vergisinde vergilendirme döneminin geçmiş takvim yılı olduğu ve mükellefiyetin takvim yılı içinde kalkması halinde, vergilendirme döneminin, takvim yılı başından mükellefiyetin kalkması tarihine kadar geçen süreye inhisar edeceği hüküm altına alınmıştır.

Yukarıdaki hüküm ve açıklamalara göre; devir nedeniyle ferdi işletme sona ereceğinden işletmenizin devir tarihine kadar olan ticari kazancının ertesi yılın Mart ayının yirmibeşinci günü akşamına kadar bağlı olunan vergi dairesine verilmesi gerekmektedir. Şahıs işletmenizin yeni kurulacak limited şirkete devir işlemi ise işletme hesabı esasına tabi olmanız nedeniyle Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinin (2) numaralı bendi kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, söz konusu devir işleminin Gelir Vergisi Kanunu hükümlerine göre vergi erteleme müessesesinden yararlanmak suretiyle yapılması mümkün bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU AÇISINDAN:

3065 sayılı KDV Kanununun 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesindeki teslim ve hizmetlerin katma değer vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 17/4-c maddesinde ise Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesinde belirtilen işlemler ile Kurumlar Vergisi Kanununa göre yapılan devir ve bölünme işlemlerinin katma değer vergisinden istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Buna göre, kazancını işletme hesabı esasına göre tespit eden şahıs işletmenizin limited şirkete devri işleminin Gelir Vergisi Kanununun 81 inci maddesi kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmadığından, KDV Kanununun 17/4-c maddesi gereğince istisna uygulanması mümkün olmayıp söz konusu işlem genel usul ve esaslar çerçevesinde KDV ye tabi bulunmaktadır.

VERGİ USUL KANUNU AÇISINDAN:

213 sayılı Vergi Usul Kanununun "*İspat edici kağıtlar*" başlıklı 227 nci maddesinde "*Bu kanunda aksine hüküm olmadıkça, bu kanuna göre tutulan ve üçüncü şahıslarla olan münasebet ve muamelelere ait olan kayıtların tevsiki mecburidir.*" hükmü yer almaktadır.

Mezkur Kanunun 229 uncu maddesinde; fatura, satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar tarafından müşteriye verilen ticari vesika olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanunun 231 inci maddesinin 5 numaralı bendinde de, faturanın malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenleneceği, bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturaların hiç düzenlenmemiş sayılacağı, 232 nci maddesinde, birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla, kazancı basit usulde tespit edilenler ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin sattıkları emtia veya yaptıkları iş için fatura vermek, satın aldıkları emtia ve hizmetler için de fatura istemek ve almak zorunda oldukları hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 328 inci maddesinde de devir ve trampanın satış hükmünde olduğu hüküm altına alınmıştır.

Buna göre ferdi işletmenizin limited şirkete devir işlemleri Vergi Usul Kanunun 328 inci maddesi gereği satış hükmünde kabul edilmiş olduğundan, limited şirkete devredilecek olan ferdi işletmenizin aktifinde kayıtlı emtialar, ticari araçlar ile demirbaşlar için emsal bedel üzerinden fatura düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 17.09.2026